

LÁZEŇSKÉ LISTY

L u h a ě o u i c e

Založeny 1909

27. května 2010

číslo 3

ročník XIV

Cena 6 Kč

Bohumil Švarc:
Být hercem
do posledního dechu
str. 3

Z muzeální Popelky Lipové
princeznou
Vilou pod lipami
str. 5

Milí čtenáři,

v květnovém čísle LL potěšíme všechny příznivce slavnosti Otevírání pramenů, která je každoročním zahájením hlavní lázeňské sezony. A hodně prostoru věnujeme zrekonstruované Vile pod lipami, která rozšířila nejen řadu opravených památek, ale i zajímavé možnosti ubytování. Současně bychom Vás rádi pozvali na zahájení letní divadelní sezony (12. 6.) a také na proměnný koncert Hudby Hradní stráže a Policie ČR, kterou opět doprovodí ukázka čestné jednotky Hradní stráže (22. 6.) – ale vítání jste u nás vždy.

Vaše redakce

Slova moudrých

Tím větší budou tvé zásluhy, čím více lásky a nadšení vkládáš do každé práce.
Otto František Babler

Zatrženo

✓ Smíšený pěvecký sbor Leoš Janáčka Luhačovice oslaví koncertem 50. výročí svého založení 29. května v MěDK Elektra (19 hod.)

✓ Součástí 50. ročníku Mezinárodního festivalu filmů pro děti a mládež ve Zlíně, který nabídne 30. května až 6. června přes 400 filmů, budou oslavy 100. výročí narození režiséra Karla Zemana

✓ Když už člověk jednou je... aneb Autosalon J. Wericha v podání Městského divadla Zlín bude zážitkem 4. června, podobně jako pořad V rytmu flamenca uměleckého souboru Andalucia z Bratislavy 8. června – obojí v Lázeňském divadle v 19.30

✓ Na zahájení letní divadelní sezony, jež proběhne 12. června v Lázeňském divadle v 19 hod., se zaskví Jana Štěpánková a Zlata Adamovská v představení Na útěku pražského Divadla Ungelt

✓ Hudba Hradní stráže a Policie ČR opouje 22. června Lázeňské náměstí proměnným koncertem společně s ukázkou cvičení čestné jednotky Hradní stráže (v 15 hod.)

Obdivovaná stovka opět v Lázních Luhačovice

Stalo se již jarní tradicí, že zástupci Lázní Luhačovice, a. s., přebírají čestné diplomy a ocenění v žebříčcích obdivovaných a důvěryhodných firem ČR. Po březnovém převzetí ceny **Dobrá značka 2010** (letos poprvé v elektronické anketě respondentů Reader's Digest) následovalo dubnové převzetí čestného diplomu (viz vpravo) **CZECH TOP 100 – 100 obdivovaných firem České republiky 2010**, který Lázně Luhačovice, a. s., získaly již posedmé v historii žebříčku. Jeho letošní 12. ročník vynesl naši akciovou společnost do čela odvětvové kategorie Pohostinství a ubytování (obdivovanou 100 tvoří 4 ocenění zástupci v 25 kategoriích), která tak poprvé předstihla i několikaleté soupeřky – špičkové pražské firmy právě s tímto portfoliem jako Ambiente Restaurants Group, EUREST, spol. s r. o., a TOP HOTELS GROUP a. s. A kromě této odvětvové kategorie akciová společnost Lázně Luhačovice stanula ještě na vrcholu krajského žebříčku jako **Nejobdivovanější firma v kraji Zlínském**. Přestože v záhlaví čestného diplomu stojí motto, jímž je Horatiův citát (Non omnes eadem mirantur amantque – Listy, 2, 2, 58) Ne všichni obdivují a zbožňují totéž, zdá se, že v případě Lázní Luhačovice, a. s., toto tvrzení neplatí, ba právě naopak – tato obdivovaná shoda panuje nejen ve Zlínském kraji, ale i v metropoli. Avšak bez trvalého obdivu, zájmu a vědomosti lázeňských hostů by všechny v recepcích vyvěšené diplomy znamenaly jen málo. LL

Valašská pohostinnost inspirací pro jiné regiony

Rozhovor s Ing. Petrem Zahradníkem, MSc., vedoucím Kanceláře pro EU České spořitelny, jsem natočila po gremiální poradě Sdružení pro rozvoj Zlínského kraje, která se konala koncem března ve Společenském domě a na němž známý odborník vystoupil s referátem zaměřeným na celkovou hospodářskou situaci v ČR a strategii Zlínského kraje.

■ Jaké byly hlavní teze vašeho referátu?

Zabýval jsem se zejména popisem a vyhlídkami ekonomické situace jak v EU, tak v ČR a ve Zlínském kraji. Popis nebyl neoptimističtější, protože krize zasáhla jak ekonomiku EU, tak ČR i Zlínského kraje, přestože se již začíná trochu obracet k lepšímu. Pověstné světlo na konci tunelu je možná vidět. V oblasti nezaměstnanosti a veřejných financí je však situace vážná a my jsme se zabývali tím, jak dospět k tomu, aby ekonomika byla opět ve fázi prosperity. Shledali jsme, že řešení nebudou jednoduchá, budou vyžadovat razantní reformy, které se ne každému mohou líbit, ale budou nutné. Směřovaly by např. k oživení poptávky vč. poptávky po cestovním ruchu, lázeňských službách tak, aby jistý pokles návštěvnosti byl brzy překonán. Za bezvýhodnou jsme označili situaci v oblasti investic, protože bylo hodně investováno v minulém období a nyní je dostatek kapacit,

takže omezené investice budou dlouhodobější brzdou ekonomického oživení.

■ A na co se zaměřila následná diskuse?

Debatovali jsme ze široka specifické problémy Zlínského kraje z hlediska poptávky po produktech jak zdejších strojírenských firem, tak lázeňských a firem v oblasti cestovního ruchu. Dotkli jsme se záležitosti zdanění, veřejných financí jako takových, kde např. spojit ve veřejných výdajích, dotkli jsme se i korektnosti hospodářské soutěže, vypisování veřejných zakázek apod. Návrhy, jež zazněly, a i průběh debaty byly velmi kompetentní.

■ Řecko je v nezáviděníhodné situaci. Hrozí to i našemu státu, nebo máme šanci se tomu ubránit?

Sami se jí, pokud nebudeme nic dělat, neubráníme. Dívat se a čekat, až se ne tak zásadní problém přemění ve větší, by bylo sebevražedné. Situace Řecka nás v nejbližších 5-7 letech s největší pravděpodobností nečeká. (Pokračování na str. 4)

Pediatři v Luhačovicích již pošestnáté

O oblíbených Luhačovických pediatrických dnů, jež se 30. dubna až 2. května konaly již pošestnáté, svědčí i to, že jejich účastníci zcela zaplní přednáškové sály Společenského domu. Letos se jich zúčastnilo 285 praktických lékařů pro děti a dorost a 97 dětských sester.

Tématem XVI. ročníku byly infekční nemoci u dětí. A to nejen ty „běžné“, ale i ty dříve neznámé nebo takové, s nimiž se setkáváme díky cestování do exotických koutů světa. Přednáška s touto problematikou prof. MUDr. Vladimíra Kréméryho, DrSc., z Bratislavy vzbudila velký ohlas. Dozvěděli jsme se o jeho zkušenostech z misí v Súdánu, na Haiti, v Kameru, v různých místech Afriky, ale také z práce v romských osadách na východním Slovensku. Např. na Haiti, kde působil se svými spolupracovníky po letošním tragickém zemětřesení, jim komplikovala práci nejen neexistující infrastruktura, ale i zločinecké gangy. Poukázal také na alarmující nárůst rezistence na antibiotika v zemích, kde jsou tyto léky volně dostupné např. na tržištích nebo u čerpacích stanic (Ukrajina, země třetího světa).

K dalším zajímavým přednáškám patřila např. RNDr. Ingrid Papajové, Ph.D., z Košic,

Zahájení konference – (zleva) generální ředitel Ing. Josef Krůžela, CSc., a prim. Dětských léčeben MUDr. Jana Rydlová – Lázně Luhačovice, a. s., prof. MUDr. Hana Hrstková, CSc., Dětská klinika LF MU a FN Brno, doc. MUDr. Olga Červeňová, CSc., přednostka I. dětské kliniky UK Bratislava, a prof. MUDr. Jaroslav Slaný, Zdravotně sociální fakulta OU Ostrava

kteřá se zaměřila na výskyt parazitárních onemocnění v romské dětské populaci. Nízký standard bydlení, hygieny, absence pitné vody a kanalizace v romských osadách zvy-

šuje riziko infekcí jako např. hepatitidy (žloutenky) typu A, nepřímo na fekálně znečištěném prostředí ukazuje také vysoký výskyt parazitárních onemocnění.

Kvalitní a poučná byla vystoupení lékařů z Kliniky dětských infekčních nemocí FN v Brně. MUDr. Svatava Snopková ve své přednášce Hrozí nám pandemie chřipky? poukázala mj. na význam vakcinace (očkování) jako nejdůležitějšího preventivního opatření – chrání každého člověka osobně a navíc zabraňuje šíření nemoci.

Posluchače také zaujalo perfektně připravené sdělení MUDr. Jana Helešice o přehledu vztekliny v Evropě a v ČR se zaměřením na netopýry. Každý netopýr, i zdánlivě bez příznaku onemocnění, může být zdrojem infekce. Proto by měl být každý člověk poraněný netopýrem řádně očkován proti vzteklině.

Obsahem dalších přednášek byly záněty mozkových blan a mozku, průjemová onemocnění a jejich prevence, novinky v očkování dětí, sexuálně přenosné choroby, komplikace planých neštovic, borreliové infekce, infekce novorozenců, virové záněty jater. Během 3 dnů zaznělo celkem 22 přednášek v lékařské části a 10 přednášek v sekci sester, která se stala již samozřejmou součástí konference. Tematicky v ní byly přednášky zaměřeny na ošetrovatelskou péči o děti s infekčními nemocemi.

Spokojení účastníci konference se loučili s tím, že se příští rok sejdou na XVII. luhačovických pediatrických dnech, které se budou konat od 29. dubna do 1. května 2011 na téma Onemocnění dorostového věku.

MUDr. Jana RYDLOVÁ,
vedoucí lékařka Dětských léčeben
Lázní Luhačovice, a. s.

Jako každoročně uspořádala i letos a. s. Lázně Luhačovice od 16. 2. do 9. 4. akreditovaný kurs sanitářů. Jeho obsahem bylo 100 hod. teorie zaměřené na tělovědu, hygienu, balneologii, práci sanitářek a první pomoc a 50 hod. praktického výcviku. Celkem 18 frekventantek složilo úspěšně závěrečnou zkoušku (na snímku) a získalo Osvědčení Sanitář pro lázně a léčebnou rehabilitaci s celorepublikovou platností.

2 Seriál

Masáž lávovými kameny

Netradiční léčba kameny je starodávnou metodou, která vznikla již dávno před naším letopočtem. V Evropě si však získala popularitu teprve v posledních 7-8 letech.

Terapie pomocí horkých kamenů je jednou z variant klasické masáže, založené na hlubokém prohřívání tkání kameny. Tělo se při ní prokrví, takže se lépe odplavují škodliviny, zlepšuje metabolismus, uvolňuje svalové i duševní napětí. S úspěchem se používá při pooperačních a poúrazových rehabilitacích, eliminuje bolesti zad a páteře, účinně bojuje s bolestmi šíje a hlavy. Navíc se při masáži vylučují hormony, které tiší bolest, tudíž má masáž i analgetický účinek. Masáž také výrazně uvolňuje svalové napětí a blokáce energie v meridiánech, což způsobí nové rozproudení energie v celém

těle, vyloučení stresu, navrácení vitality a svěžesti.

K masáži se používají černé, velmi tvrdé kameny z lávy nebo čediče, které obsahují více železa, jež udržuje teplo. Jsou různé velikosti a mají různé tvary. Souprava

kamenů obsahuje 60 kusů a k jednotlivým masážím se vybírají ty nevhodnější – na záda a větší svalové skupiny ty největší, při snaze zasáhnout do nejhlubších částí svalové tkáně špičatější, na oblast obličeje, krku a mezi prsty kameny menší.

Kameny se nahřívají ve speciální lázni na terapeutickou teplotu cca 55 °C.

Před začátkem masáže se na tělo nanese masážní olej, který umožňuje kamenům hladce klouzat podél svalů. Pak se přiloží nahřáté kameny, masíruje se s nimi i bez nich, na některých místech je tělo prohříváno pouze jejich pasivním pokládáním. Podle délky trvání masáže se buď promasíruje pouze určitá partie těla (za 30 min. oblast zad), při delším intervalu celé tělo. Po skončení masáže se kameny řádně umyjí v mýdlové vodě (s cílem odstranit načerpanou negativní energii), důkladně opláchnou tekoucí vodou, naloží do dezinfekčního oleje a po uplynutí stanovené doby vysuší.

(Pokračování příště)

Hana KOLAŘÍKOVÁ,
vrchní sestra Lázní Luhačovice, a. s.

Bohumil Švarc: Být hercem do posledního dechu

Majiteli stále krásně znělého hlasu Bohumilu Švarcovi jsem položila několik otázek v Lázeňském divadle po scénickém čtení Nezvalovy Manon Lescaut, kde spoluúčinkoval se svým nejmladším synem a dalšími umělci.

■ Váš nezaměnitelný hlas vás přímo předurčil k vašemu povolání.

Hlas mi dal Pán Bůh, hrdý na něj však být nemusím. Důležité je, co se s hlasem dělá, a o to se snažím od svých 5 let, kdy jsem stál poprvé na pódiu. Pak jsem začal hrát loutkové divadlo, potom s maminkou a tatínkem s ochotníky. Po absolutoriu konzervatoře jsem prošel řadou divadel, působil jsem v Plzni, později v Realistickém divadle, Divadle na Vinohradech a potom celý život v Městských divadlech pražských. To všecko jsem dělal s velkou radostí. Musím však přiznat, že na konzervatoři mě vyhodili ze třídy, profesorka mi totiž řekla, že bych jí kazil ostatní. *(smích)* Něco pravdy na tom asi bylo.

■ Co vás vede k tomu, že se sem trmácíte z Prahy a zase tolik hodin zpět?

Víte, kdo miluje divadlo, tak ho chce hrát do konce života. A to je můj případ. Mně dva herci na jevišti dokonce uměli. Ne, že bych si to přál taky a ne zítra. *(smích)* Ale já jsem vedle divadla měl vždycky rád i vše ostatní, tak jako můj profesor na konzervatoři Zdeněk Štěpánek, který uměl všechno. Uměl říkat verše, hrát divadlo, filmovat, dělat rozhlas, i televizi ještě stihnul, a dokonce i dabing. Já jsem se s ním mnohokrát později setkal např. při natáčení filmu Hvězda zvaná Pelyněk atp. Nebo také Karel Höger a další herci, kteří učili naši generaci. Naučili nás všechno, co sami uměli a my bychom to měli předat dalším generacím. Já jsem se rozhodl být hercem, který může hrát v divadle, rozhlase, televizi, může filmovat, dabovat a dělat všecko, ne proto, aby se obohatil, ono je to jedno, jestli děláte to nebo ono, výsledek je pro nás vždy stejný. Když známe techniku jednotlivých uměň, tak to přenášíme z jednoho do druhého. A to jsem si předsevzal, proto byl pro mě přednes už na konzervatoři tak důležitý. Zabýval jsem se potom nadšeně jevištní řečí, kalilogií *(nauka o dokonalém přednesu – pozn. M. K.)* a dokonce jsem o ní napsal knížku. Pojednává o jevištní řeči na pódiu, jevišti, před mikrofonem, kamerou a v dabingu. Zatím nevyšla, protože na ní stále pracuji, nebude jenom odborná, naopak bych byl rád, kdyby se přenesla i na obecnost. Protože český jazyk si zaslouží, aby byl pěkný nejen v rozhlase, televizi, což nyní není tak úplně pravda, ani na jevišti dnes není tak dokonalý, jak nás ho učili tenkrát na konzervatoři a později na AMU.

■ Patříte ke generaci, která se kultivovaně vyjadřovala. Netrpíte trochu při současném vyjadřování v médiích?

Pokud to mohu ovlivnit vlastním příkladem, tak to dělám. A přicházím-li do situací, že musím mluvit kvůli postavě

slangem, tak se domluví s režisérem, proč to mám dělat. Víte, ale mluví-li se třeba pražským slangem a správně se vyslovuje na správném dechu a intonaci, tak to působí také jinak. Mohl jsem to konfrontovat, protože točím ve francouzských a německých filmech, dokonce jsem točil i s Američany. V hororu The Omen 2006 jsem hrál papeže. Bylo to pro mě pěkné a tam se mluvilo i v americké angličtině. Právě tak jako jsem před časem dělal s Francouzi, kteří už také mluví slangem. Ale pokud je slang vyslovován tak, že je mu rozumět, tak to není na závadu. A s češtinou je to totéž. Ovšem musíme zachovat krásný jazyk v poezii, která je střetem myšlenky s pocitem za přítomnosti fantazie. A to musí být krásné, od toho jsme nositeli útěšky estetiky.

■ Vaši dráhu provází rozhlasová práce. Stal jste se nejmladším rozhlasovým hlasatelem.

To je na dlouhé povídání. Na jaře 1945 jsem se musel schovat na Vysočině a do Prahy jsem se vrátil 4. května večer. Zamazávaly se názvy firem a už bylo něco ve vzduchu. Přijel jsem domů k mamě, která byla celá šťastná a vyřídila mi, že mně volal režisér Miroslav Dismán, prý mě zítra potřebuje. V telefonu mi pak říkal, že chystá hru o Daidalovi a Ikarovi a počítá se mnou na roli Ikarova druha. Ikara hrál Pavel Kohout, dále tam byli Jiří Horčíčka, Alena Vránová, Karel Kyncl ad. Odpověděl jsem, že nemám doklady a že se nedostanu do rádia. Slíbil, že mě počká ve vrtáku. Když jsem k rozhlasu v 7 hod. přišel, byly tam hlídky, až jsem se zalekl. Režisér Dismán mě vyzvedl, ukázal jim nějaký papír a šli jsme do Studia 6, kde jsme se to naučili, poté byla generálka a v 10 hod. jsme hru živě vysílali. Po odvysílání jsme se domluvili, že až to skončí, i když jsme nevěděli, že to bude Pražské povstání, že se tam sejdem. Do revoluce jsem se hned zapojil, za půl hodiny jsem byl se zbraní v ruce a 5 dnů jsem žil na barikádách – ale nerad o tom hovořím, protože to působí, že to ani není pravda a nehodí se to do našeho interview. Ale k vaší otázce. Když skončila válka, snažili jsme se v rozhlase sejít, jak jsme si to slíbili. Ve vstupní hale v Vinohradské třídě bylo vše rozbité německým vzdušným torpédem, do vchodu spadla bomba a nedalo se tam chodit. Na vchodu pro zaměstnance v Balbínově ulici byl nápis v azbuce RADIOSTANCIAPRAGA a také křídou česky. Strážný poslal po budově spojku, aby nám vyhledala režiséra Dismána. Po chvíli vyšel bělovlasý stařec – to za ty 4 těžké dny. Vzal nás do Studia 3, stále se ještě vysílaly požadavky České národní rady a další

Foto – Marta Kozánková

informace českému lidu. Dismán s námi asi během hodiny nastudoval první vysílání, které bylo první v osvobozené republice, jak jsme kdo prožívali ty dny. Pavel Kohout to už tenkrát jako budoucí spisovatel vše připravoval spolu s Karlem Kynclm a Jirkou Horčíčkou. Já jsem byl pověřen nejvíc vzpomínkami a hlavně verši, také se tam zpívalo. To bylo 9. května, a když jsme odvysílali živě první osvobozené vysílání ve svobodné republice, vzal mě při odchodu Dismán kolem ramen a zeptal se mě, co budu dělat. Už jsem byl konzervatorista, tak jsem odpověděl, že studovat. Opáčil, že školy budou až od podzimu a že nemá hlasatele a zavedl mě do Studia 4, kde byla hlasatelna. Seděl tam hlasatel, se kterým jsem pak často dělal, a ten mě zaučil za odpoledne, jak si v hlasatelně počínat. Již druhý den jsem měl 6hodinovou službu a vydrželo mi to přes celé léto až do září. Nemohl jsem se toho pak ani zbavit, přestože už jsem měl školu – konzervatoř a mezitím jsme dělali maturitu na gymnáziu. Měl jsem tedy hodně napilno, ale pořád jsem chtěl mluvit k lidem. Víte, my jsme museli opakovat v prvních dnech každých 10 min. Československý rozhlas, stanice Praha, což bylo po těch 6 letech něco úžasné radostného. Mám to dodnes v sobě. Chodil jsem tam pořád do služby, až mi to pak konzervatoř zadržela, ale udělala dobře. *(smích)*

■ Do rozhlasu jste se pak ale brzy vrátil.

Velmi brzy jsem účinkoval v rozhlasových hrách a v beletristických vysíláních, dělal jsem Knihovničky, Chvilky poezie, také pak v televizi. Musím říct, že mě vždycky přednes velice zajímal, a to, co jsem se s jazykem naučil ve škole, jsem mohl uplatnit nejen v krásné řeči na jevišti, ale především v kalilogii, která je zapotřebí k poezii, což se obojí prolínalo. A hodilo se mi to také při dabingu. Když jsme dělali první dabing v r. 1949, tak jsme tenkrát nevěděli, co děláme. A ze

všech, kteří jsme ho tehdy dělali poprvé, byl to válečný film Nebezpečná křížovka, už všichni umřeli, žijí již jen já.

■ U dabingu jste vydržel, dabujete i sci-fi filmy, zatímco někteří vaši kolegové ho již odmítají.

Já mám dabing velice rád a myslím, že ho někteří odmítají ne kvůli obsahu titulů, ale že se velmi změnila technologie. Když to byl dříve celuloid, tak se to stříhalo, byly tam křížky a kolečka atd. V současnosti je úplně jiná technika, sice jsme ji přivítali, protože spousta věcí se nám nahrává, netrefí-li se člověk přímo do první slabiky, tak se s tím dá posunovat atp., ale na druhé straně je to proti nám. Když jsme byli před mikrofonem vždy všichni, kteří byli na plátně, tak jsme slyšeli jeden druhého a mohli jsme intonovat na toho předchozího, kdežto dnes točíme tu roli jenom sami, asi z ekonomických důvodů. Tak zřejmě proto to dnes nechťejí. Stejně jako mi přirostl k srdci dabing, tak jsem měl rád televizní inscenace, kterých je teď málo. Točí je již jiná generace a možná by nebylo ani pro ně, ani pro nás příliš dobré pracovat společně.

■ Na dnešním večeru jste ale měl mladé lidi, je to váš syn, u jehož jména se v titulcích objevuje Bohumil Švarc ml.?

Ano, je to můj nejmladší syn, je absolventem konzervatoře. *(Slyšel při natáčení rozhovoru, že přišla řeč na něj a protestoval. Posléze odcházel, táta se s ním rozloučil a pokračoval – pozn. M. K.)* Je dobře, že je skromný, dělal už několik filmů a také dabing. Přednes už je dnes tolik neučí, jako to bylo za nás. Ale on mě přece jen dost poslouchá, i když si nedá říct v jiných věcech. Mám radost, že zná řemeslo a jde svou vlastní cestou.

■ A jak byste shrnul závěrem ohlednutí za svou hereckou dráhou?

Během svého života jsem točil ve více než 70 filmech např. Temno, Psohlavci, Dařbuján a Pandrhol, Hvězda zvaná Pelyněk, Hvězda padá vzhůru atd., a musím dodat, že filmování mám také rád. V dabingu jsem toho natočil tolik, že se to nedá spočítat ani odhadnout, stejně jako rádio a přednes. Ale přese všechno, co jsem dělal, přece jen preferuji divadlo. Odehrál jsem v jednotlivých divadlech vč. toho, co jsem hrál jako malý kluk, potom úspěšnější, a když počítám i ochotníky, asi 400 divadelních rolí. Ať se ostatní uměny na mě nezlobí, na prvním místě je divadlo. Víte, my to děláme především proto, abychom byli herci do posledního dne života, do posledního dechu. Řeknu vám, že kdybych přestal hrát divadlo, filmovat, hrát v rádiu, televizi, dělat přednes, teď to nadnesu, tak bych druhý den asi umřel. *(smích)*

Marta KOZÁNKOVÁ

Lázně svou koncepcí vytvářejí podle architektů velkou hodnotu

Akad. architekt Petr Růžička a arch. Miloš Zika z pražského Ateliéru 2 PAAR zařizovali podobně jako u všech předchozích rekonstruovaných objektů v Lázních Luhačovice, a. s., také interiér Vily pod lipami. Před závěrečným věšením obrázků jsme si popovídali.

■ **Bylo snazší zařizovat interiér této vily s předchozí zkušeností ze stejné staré**

Alpské růže?

P. R.: Trochu ano. Na obou domech se ve stejné době podepsal jeden stavitel. Přistupovali jsme k tomu tak, že oba domy jsou postavené v alpském (švýcarském) stylu, takže jsme předpokládali barevnost došedivá, tedy rakouské barvy, což průzkumy, jež proběhly nezávisle na nás, potvrdily. Navíc to, že to byl přestavěný mlýn a dům měl svou zajímavou historii, se stalo prvním mottem. Když jsem si pak škrábal sám, viděl jsem pod omítkami malby, spoustu různých historických dekorů od konce 19. stol., kdy se tu uplatňovala rakouská venkovská secese s různými šablonami. Vrstev bylo moc a všechno hodně barevné.

M. Z.: Naše předchozí zkušenost byla dobrá. Zprv oba domy jsou objemově přibližně stejné, je to opět dobré místo pro penzion a z předchozí zkušenosti jsme vycházeli, jak by mělo vybavení vypadat. Tady se to trochu posunulo k původní náplni domu, kdy to byl mlýn, takže i nábytek je jednodušší, aby zapadal do daného prostředí. Tahle budova je víc strohá, tak i její vnitřek tomu odpovídá. Zatímco u Alpské růže je i fasáda zdobenější.

■ **Očekávala jsem, že když má Alpská růže kromě šedé taky barvu hnědou a okrovou, že se tato barevnost zde objeví taky. Případá mi smutnější.**

P. R.: Tady jiná barva nebyla. Dlouhali jsme do omítek, ale bylo to opravdu celé šedivé. Ona však zase tak smutná není, ta šedivá je teplejší. Ten původní mlýn je tady pořád znát. Jeho přestavba byla tehdy hodně jednoduchá, celé přízemí, tedy původní mlýn, je zachované. I okna jsou malá a jsou rozhozená a nejsou tektonicky pěkně nad sebou, některá se musela přebourat, aby byly prostory funkčnější, takže ten dům, podíváte-li se na něj zdaleka, je pořád mlýn. Kdežto Alpská růže je lázeňský penzionek, trochu nacukovaný a vypadá jako malý zámeček. U Lipové to ani nešlo, je to úplně jiný styl. Čekali jsme, co se tu objeví za inspiraci. Když to pak očistili a objevily se trámové stropy, což je ten mlýn a nejstarší část budovy, tak se to ukázalo. Nadstavba je už z doby Alpské růže. Ty krásné trámy v přízemí, které jsou ještě v každé místnosti jiné, protože tam byly asi provozní prostory mlýna a prostory, kde se možná bydlelo, i když dnes to již nikdo přesně neví. Trámy nejsou ani zdobené, jsou jen brutálně otesané, natřené asi volskou krví, tak se jen oškrábaly, protože byly hodně znečištěné, a daly charakter tomu interiéru. Mezi takovými trámy a půlmetrovými fošnami nemůžete mít secesní nábytek, ba i ten moderní nám připadal nevhodný, protože pořád cítíme koncepci fasáda – vnitřek. Každý z těch domů měl svůj charakter, svoji scénu, což lze i marketingově využít. Máte-li koupený čas v chalupě, tak očekáváte něco,

co k ní patří. Tato myšlenka se tu znovu objevuje. Na Lázních, což není všude možné, je pěkné, že dodržují koncepci. Je tu spousta domů z různých období, stylů a od různých architektů a stavebníků, a každý je něčím zajímavý, ale každý je úplně jiný. Za ta léta zde vzniká docela zajímavý koncept, že se zde nabízí poměrně široká škála bydlení a zajímavě stráveného času. Napadá mě, že tu můžete pobýt třeba 2 měsíce a žít třeba každé 3 dny v jiném domě, zpestřit si zdejší pobyt a prožít vždycky něco jiného, když to přezenu.

M. Z.: Tím, že jsou to lázně, kam se pacienti vrací každý rok nebo ob 2 roky, a pokaždé jsou ubytováni někde jinde, tak to může být pro ně zážitek. Mohou si říct, ty Luhačovice jsou zajímavé, byl jsem v Jurkovičově domě, byl jsem v Palace, tam to bylo moderní – 30. léta. A když se teď dostane do mlýna, tak si řekne, co mě čeká příště.

■ **To může být třeba Alexandria.**

P. R.: Musím uznat, že její nová přístavba má taky svůj styl a kupodivu nevyplývá z koncepce. Je sice soudobá, ale je tam také motiv a má zvenčí i zevnitř jeden charakter. Jen to dotváří ty souvislosti, že koncepce Lázní se tu za ta léta pořád dodržuje, doplňuje a neustále rozšiřuje

a vylepšuje. Začíná se to stávat velkou hodnotou, protože ne každý investor dokáže tak dlouhé období (tj. už 18 let), kdy se to vrství, držet jednu koncepci, ne styl, ten není jeden, což mi připadá úžasné. Kdyby se takhle držela třeba výstava Prahy v nějaké koncepci, tak má dnes úplně jinou hodnotu. Lázně vlastní asi 40 nemovitostí, a teď plody jejich oprav a rekonstrukcí začínají zrát.

■ **Pro vybavení interiéru Lipové jste využili stejné firmy?**

M. Z.: Ano, nábytek vyráběla stejná firma jako u Alpské růže. Výrobce se osvědčil, tento tzv. stylový nábytek dělá dobře, je to pěkně zpracované smrkové dřevo do patiny. Jsme s tím spokojeni.

P. R.: Koberce jsou také od stejné firmy. Pracovali jsme se stejnými dodavateli jako u vedlejšího domu. Máme vyzkoušené, že to dělají v kvalitě, materiálu a designu, který potřebujeme. I stavební dodavatel je tentýž, stejní lidé se přesunuli po těch 2 letech zase sem.

Řemeslníci si zde zkusili trochu jiné technologie, jsou tu třeba na stěnách vložené klasické šablony. Něco se tu našlo, něco je použité z dobových katalogů z Rakouska-Uherska. Ty kytky jsou originální šablony, staré 100-120 let, našel jsem je na půdě u manželky, její prastrýc byl malíř a nechal si je posílat z Vídně.

(Pokračování na str. 7)

Valašská pohostinnost inspirací ...

(Pokračování ze str. 1)

Ale pokud bychom nyní spoléhali, že se vývoj veřejných financí automaticky zlepší, tak bychom mohli být nemile překvapeni tím, že se v r. 2015-16 dočkáme toho, co prožívají nyní Řekové. Jinými slovy je opravdu za minutu 12 něco udělat se zdravím veřejných financí nebo se pak dočkáme toho, že veškerý výběr daní spotřebujeme na starobní důchody apod. a na ostatní nám nezbudou veřejné peníze. Měli bychom co nejdříve zamezit, aby k tomu došlo.

■ **Jste také členem Národní ekonomické rady vlády (NERV). Lze spoléhat na nějaká protikrizová řešení, nebo si každý musí pomoci sám?**

Každý si nemůže pomoci sám, ale měl by se přičinit silou svých schopností. Jsou lidé, kteří nemají příležitosti a potenciál si pomoci, v tom musí určitě fungovat solidarita. Ale je to výzva pro každého, aby si zjistil, zda k profesi, kterou dělá, má předpoklady, a zda i v roli občana, nejen jako ekonomického subjektu, nemá rezervy. Je třeba se i ptát, zda kvalita nebo charakter spotřeby, na který jsou lidé dosud zvyklí, je správná. Třeba některé věci jsou zbytné až marnotratné, které nemá smysl užívat a používat. Zkrátka poučit se z osobní inventury a možná, že i život dominantně orientovaný na konzum se může trochu změnit a člověk by si měl

uvědomit i jiné rozměry svého života, než být pouze pracovní stroj nebo spotřebitel.

■ **Spolupracujete se Zlínským krajem, přednášel jste na Univerzitě T. Bati a vypracoval jste analýzu pro Centrálu cestovního ruchu Východní Morava. Co je z tohoto pohledu specifikem zdejšího kraje?**

Specifikum v oblasti cestovního ruchu je i v tom, že tu existuje velký potenciál propojenosti mezi aktivitami cestovního ruchu a kulturním odkazem, který je v ČR unikátní. V žádném jiném regionu není tolik folklorních souborů, souborů lidové muziky, lidových škol umění. Vážení si tradice a historie je zde velké a nejen v Luhačovicích, ale i v horských oblastech na Rožnovsku, Horním Vsacku existuje v tomto směru velký potenciál dalšího rozvoje. Nabídnou-li regiony zaměřené na cestovní ruch něco autentického pro Zlínský kraj, tak to návštěvníci jak z jiných částí ČR, tak ze zahraničí ocení. Bylo by dobré, kdyby se Zlínský kraj do budoucna orientoval na specifika, která může nabídnout jen on a již žádný jiný region. To může být i cesta, jak překonat momentální fázi útlumu. Navíc v oblasti cestovního ruchu je infrastruktura zařízení v přijatelných cenách, což může být i lákadlem pro mnohé turisty ze západní Evropy, kteří rovněž šetří a obracejí každé euro. Cenová atraktivnost s kvalitní

nabídkou tak může být cestou k oslovení turistů. Služby zde jsou nejen kvalitní, co se týká ubytování, gastronomie i dalších doprovodných aktivit, ale také srdečné. To v jiných regionech ČR chybí, zatímco zde má člověk pocit domáckosti. Zdejší poskytovatelé služeb dbají na kvalitu a spokojenost zákazníka. A moravská nebo valašská pohostinnost může být i inspirací pro jiné regiony u nás.

■ **Když jsem vám ukázala Lázeňské listy, prohlásil jste, že paní Klausová byla vaše šéfová.**

Bylo to na začátku 90. let, kdy jsem byl jako vědecký aspirant v Ekonomickém ústavu ČSAV, před tím, než jsem se vypravil na zkušenou do zahraničí. Byla to zajímavá doba, protože paní Klausová byla manželkou ministra financí. Těsně po revoluci se řešily zásadní otázky ekonomické, ale i společenské a politické transformace. Byla to éra permanentních debat, diskusí a rád na to vzpomínám. Možná s úsměvem, poněvadž jsem v té době měl dost naivní představy, co nás čeká následujících 20-30 let. Ale byla to doba neopakovatelná, kdy byl národ tak stmelený jak hodně dlouhou dobu předtím ne a bude hodně dlouho trvat, než se opět takto stmelí. Takže okolnosti, kdy paní Klausová byla mojí šéfovou, patří mezi velmi příjemné období mého života.

Marta KOZÁNKOVÁ

Z muzeální Popelky Lipové princeznou Vilou pod lipami

V závěru letošního dubna zmizela provizorní panelová cesta, jež vedla loukou k právě rekonstruované Lipové (kterou všichni donedávna znali jako Muzeum Luhačovického Zálesí), z níž se vyloupla starší „sestra“ sousedící vily Alpská růže. Obě stavby jsou vedle protilehlých barevně veselejších objektů Dušana Jurkoviče jako Jurkovičův dům, Chaloupka či vzdálenější Jestřábí příkladem tzv. alpského (či švýcarského) stylu, jenž převládal koncem 19. stol. ve zdejších lázních společně s dalšími budovami v lázeňském středu, které už dnes nestojí.

Přestože již LL na svých stránkách informovaly (např. v č. 7 z 29. října 2009), shrňme několik faktů vč. historických o další rekonstrukci, jež se povedla Lázním Luhačovice, a. s. Jejím prostřednictvím tak zachránily nejen další kulturní památku (zapsanou v Ústředním seznamu nemovitých kulturních památek ČR pod číslem 46951/7-8966), ale zároveň rozšířily své ubytovací možnosti o další atraktivní alternativu v centru Lázní.

Pohled do historie

Původní Slanovodský mlýn z 1. pol. 17. stol. přestavěl lázeňský správce a stavební mistr Václav Pirchan v r. 1883 do dnešní podoby tím, že na původní zděné nepodsklepené přízemí přistavěl patro pro ubytování lázeňských hostů, pro něž se nedostávalo kapacit. Sousední Alpskou růži (dříve vila Růžová) postavil jako novostavbu v r. 1884. V technické dokumentaci vypracované k opravě a rekonstrukci Lipové se lze inspirovat časovou osou stavebního vývoje uvedeného objektu.

1656 – byl písemně doložen první vlastník Slanovodského mlýna.

1883 – došlo k zásadní přestavbě jednoho z několika objektů mlýna (Lipové) stavitelem V. Pirchanem (přičemž investorem byl hrabě Otto Serényi, majitel tehdejších lázní) nástavbou patra se sedlovou střechou. Přízemí, jež tvořilo asi 5 místností, bylo z valné části ponecháno. Vchod byl z východu 2 dveřmi do 2 oddělených částí. Okna byla ponechána původní (jednoduchá s mříží). Byl zde postaven krytý dřevěný balkon s bohatým vyřezáváním v tzv. švýcarském stylu. Na západní straně vznikla 2 okna do vstupních místností. Do patra, v němž bylo také 5 místností, se vstupovalo dřevěnou pavlačí a lávkou od západu. Všechny 3 štíty domu byly ozdobeny dekorativními dřevěnými věžičkami a lištami a ukončovaly šindelovou střechou.

1900-1904 – byla šindelová střecha nahrazena břidličnou.

1902-1909 – bydlel ve vile budovatel novodobých lázní a jejich první ředitel MUDr. František Veselý se svou druhou ženou Marií Calmou, roz. Hurychovou a vilka byla centrem tehdejšího společenského života lázní.

1912 – byl ze západní strany vytvořen vstup do přízemí a doprostřed západního průčelí byla přistavěna nová předsíň.

1936 – byla západní pavlač v patře opatřena dřevem a stala se krytou chodbou.

1936-1943 – byla střední předsíň v přízemí přestavěna a bylo zde vybudováno WC a zároveň byly zazděny spojovací dveře. Do místností se pak vstupovalo jednotlivě z exteriéru ze západu (pokoje

a z jihu (prádelna). Jeden z přízemních pokojů byl přímo spojen s jedinou koupelnou v celém domě a v ostatních přízemních pokojích byla jen umyvadla. V patře zůstalo 5 samostatných pokojů přístupných z pavlače.

1943 – bylo ve 3 místnostech v patře zřízeno národopisné muzeum.

1966 – byla muzejní sbírka přeinstalována a pro zázemí muzea byly pavlač a přízemní část zazděny a vyzděno severozápadní nároží budovy. V té době bylo nejspíš vytvořeno v přízemí nové sociální zařízení.

1977 – byla provedena kompletní obnova exteriéru vily. Břidličná krytina byla na východní straně vyměněna za eternitové šablony a na západní straně byla nahrazena plechem. Předcházely tomu úpravy krovu a nové bednění pod krytinu. Venkovní hliněná omítka byla otlučena a nahrazena vápenocementovou s ponecháním barvy. Byly vyměněny některé dožilé dřevěné prvky na fasádě, ostatní byly opraveny a natřeny. Barevnost (žlutá, zelená a červená) byla zopakována z předchozího období. Současně asi tehdy zanikly i některé původní dekorativní prvky střech, ukončující krytinu ve všech 3 štítech a završující výplň hlavního tympanonu. Všechny klempířské prvky byly vyměněny za nové v pozinkovaném plechu, budova byla opatřena novým hromosvodem a kolem ní byl vybudován betonový okapový chodník.

80. léta – byla fasáda natřena okrovou barvou, která vydržela až do současnosti.

V r. 2005 byla stálá muzejní expozice Lidové umění na Luhačovickém Zálesí pro havarijní stav budovy uzavřena a přestěhována.

Koncepce rekonstrukce

Účelem současné rekonstrukce, jež proběhla od září 2009 do dubna 2010, byla památková a stavební obnova budovy, při níž byly vybourány všechny novodobé vestavby a opláštění, a která přispěla ke zkvalitnění jak vnějšího vzhledu, tak umožnila návrat k její původní funkci, tj. celoročnímu ubytování hostů. Je třeba podtrhnout, že obnova vily, jež si vyžádala investici cca 15 mil. Kč, byla prováděna velmi citlivě v součinnosti s pracovníky památkové péče.

Její završením beze změny vnějšího vzhledu budovy (jak zněl požadavek památkové péče) je nové vnitřní dispoziční řešení, jež zahrnuje 9 dvoulůžkových pokojů, z toho v přízemí jsou 4 pokoje s předsíní a koupelnou (resp. sprchový kout s umyvadlem a WC) a v patře 5 pokojů. V přízemí je dále 1 provozní místnost se zásobníkem teplé užitkové vody,

rozvaděči slabo-, silnoprůdu apod. a se skladem čistého prádla vč. sociálního zařízení pro personál. V přílehlé prostora je plynová kotelna a nad ní je v patře místnost s výlevkou, navíc je v další místnosti, odkud se vstupuje na půdu, i sklad použitého prádla.

Postup prací

Začalo se demontováním všech nepůvodních konstrukcí, tj. vnějších prosklených stěn na pavlačí a v přízemí vnitřního obložení stěn. V přízemí, kde byly dřevěné podlahy překryty linoleem a byly zcela vyhnílé, se muselo vykopat do hloubky 30 cm pro rozvody ležaté kanalizace a provedení nových skladeb podlah vč. technologických rozvodů. Současně byly demontovány stropní záklopy v 1. NP a do půdních konstrukcí. Dřevěné prvky byly po ošetření zachovány a některé bylo nutné nahradit replikou. Původní střešní konstrukce s plechovou krytinou byla odstraněna, poničené krovy byly nahrazeny v replice novými a provedlo se zpevnění záklopu pod střešní krytinu – štípanou břidlicí a byly vyměněny rovněž klempířské konstrukce. Při demontáži stropů nad 1. NP byly odkryty původní stropní trámy, které byly zachovány (povrchově upraveny broušením a voskováním vč. stropního záklopu), a vytvářejí tak nyní ve všech pokojích v přízemí autenticitu dobového interiéru. Pro požární bezpečnost a statiku byl upraven mezistrop

Vyřezávané dřevěné prvky ukončující štíty budovy byly osazeny novými, jež byly chemicky ošetřeny bezbarvým přípravkem. Byly vybourány 2 komíny, zachován zůstal pouze 1, který byl nově vyzděn a vyvložkován nerezovými trubkami a slouží k odkouření plynového kotle, přičemž tvar jeho hlavičky byl navrácen do původní podoby.

Všechny dveře, jež jsou do pokojů zdvojené a stavebně upravené, byly provedeny nově v replice podle zachovaných nefunkčních. U oken byly zčásti zachovány funkční prvky kování a ostatní nahrazeny v replice. Ze 2 pokojů v přízemí lze vystoupit na venkovní terasu a obdobně ve 2 pokojích v patře na krytý balkon s výhledem na Lázeňské náměstí. Do 2. NP je vstup novou lávkou, pavlač je odkrytá se zábradlím a trámy na ní byly zpevněny U profilem a vyhnílý roh vyměněn.

Venkovní předsazená kamenná zpevňující zeď je z valné části původní, jen ujiždějící okraje byly rozebrány a vystaveny ze stejného materiálu, její koruna je krytá travnatým drnem. Nově jsou vybudovány betonové schody od přízemí budovy k chodníku vedoucím k Ottovce. Samozřejmostí je nová kanalizace napojená na větev od Alpské růže a přístupové venkovní komunikace a kultivovaná úprava doznalo i okolí vč. zeleně.

K současné podobě

V podlahách sociálních zařízení a předsíní bylo zabudováno teplovodní topení,

Foto – Marta Kozánková

v nehořlavém sádrokartonu a ocelovou konstrukcí byly vyrovnány nerovnosti podlah (6-7 cm). Z hlediska základové statiky byla provedena mikropilotáž a železobetonové zpevnění základů a v úrovni 1. NP byl objekt stažen ocelovými lany.

Fasádní omítka byla očištěna od dodatečných nátěrů, fasádní reliéfy byly restaurovány a zachovány, chybějící prvky byly vyspraveny původním materiálem a do původní barevnosti ve světle a tmavě šedé barvě. Podokenní štukové ozdoby byly očištěny od pozdějších nátěrů a natřeny tak, aby se zachovaly jemné detaily i profilace a chybějící části byly doplněny dle dochovaných částí.

které je kryto dlahou. Pokoje jsou vytápěny ÚT s volitelně ovládanými radiátory. Koupelny jsou obloženy keramikou až ke sníženému sádrokartonovému stropu (zakrytí všech rozvodů). Jsou vybaveny moderními doplňky. Podlahy pokojů v přízemí jsou palubkové (borovice), zčásti kryté kobercem, který v patře pokrývá celou plochu. Všechny pokoje jsou zařízeny stylovým nábytkem, k současnému standardu patří televize, telefon, internet, zabudovaná malá lednice či varná konvice s kávovým servisem. A první hosté to vše mohou ocenit již od 1. června.

Marta KOZÁNKOVÁ
(spolupráce Ing. Karel Martinec)

Lázeňské tamtamy aneb Ze společnosti

☞ Dlouholetý ředitel Základní umělecké školy Luhačovice **Jiří Sládek** byl 7. dubna oceněn spolu s dalšími 14 pedagogy Zlínského kraje v Muzeu J. A. Komenského v Uherském Brodě. Lázeňští hosté jej znají především jako kapelníka Zálesanky či klarinetistu Vlčnovjanky. Blahopřejeme.

☞ Úspěšná výstava Fenomén Baťa – zlínská architektura 1910-1960 (viz LL č. 2 z 30. dubna 2009) byla z Prahy a Mnichova ve zmenšené verzi přenesena 13. dubna t. r. do Domu umění ve Zlíně, kde potrvá do 29. srpna a její součástí je doprovodný program s exkurzemi.

☞ Především letní návštěvníky Luhačovic potěší zpráva, že plánované vypouštění zdejší přehrady, jež bude předcházet jejímu vyčištění, se odkládá asi na konec září t. r.

☞ Na 1. máje byla poutní slavností znovu otevřena kaple P. Marie u Augustiniánského domu, jež byla opravena společně s ním. Zúčastnili se jí kromě pozlovického rodáka ThDr. Ing. Lukáše Evžena Martince, opata augustiniánského opatství na Starém Brně, který mši sv. celebrouval, také pozvaní krojovaní poutníci z Nivnice a Lidečka, poněvadž jejich předci jsou vyobrazeni na nástěnné malbě Jana Köhlera vedle oltáře. V kapli, jež patří zdejší farnosti, budou příležitostně slouženy bohoslužby a měla by být otevřena veřejnosti.

☞ Dívčí saxofonový orchestr Luhačovice zahajoval se svým dirigentem Vladimírem Schlimbachem lázeňskou sezonu v Trenčianských Teplicích na letošního 1. máje.

☞ Mezi lázeňskými hosty LH Palace se od 11. dubna do 2. května objevila opakovaně známá spisovatelka Eva Kantůrková, která oslavila 11. května významné životní jubileum.

☞ Zpěvák Lád'u Kerndla, který má v Luhačovicích za léta vystupování již své stálé publikum, přijal u příležitosti jeho 65. narozenin na Pražském hradě prezident Václav Klaus, který mu předal plaketu prezidenta republiky. Blahopřejeme **ma**

Recenze k publikaci Luhačovice – průvodce městem, lázněmi a blízkým okolím, jež vyšla v Lázeňských listech č. 2/2010 pod značkou MK (Mgr. Marta Kozánková), nevyjadřuje stanovisko redakční rady, která se autorovi publikace MUDr. A. Jančářovi za její zveřejnění omlouvá.

Redakční rada

Ze života a. s. Nemožné ihned, záznaky do 3 dnů

Stejně jako v předchozích jarních měsících pokračovalo zušlechťování lázeňského areálu před zahájením hlavní sezony. Jako každoročně byl vyměněn a navezen nový písek na Lázeňském náměstí a také po zimě vyčištěné a opravené fontány se radostně rozšuměly. Otevřené pódium Společenského domu, na němž od květnové slavnosti Otevírání pramenů se zahájením hlavní lázeňské sezony, budou probíhat během letní sezony kulturní programy, bylo v dubnu opraveno a před akcí na něm bude rozprostřena role baletizolu (120 m²), který a. s. Lázně Luhačovice zakoupila pro tyto příležitosti za cca 50 000 Kč. Jak už bylo zmíněno, hala Vincentka se dočkala čerstvého vymalování a následného důkladného úklidu a jistého zkulturnění doznalo i atrium za ní. Probíhá rovněž letní květinová výsadba v areálu a také před lázeňskými hotely a dalšími budovami vč. jejich interiérů. To vše jistě ocenili lázeňští hosté, pro něž byly od 6. dubna zprovozněny ubytovací, stravovací, lázeňské a rehabilitační služby v centru Lázní, tj. kromě Společenského domu s penziony, Rehabilitační pavilon i Vodoléčebný ústav.

Společenský dům dostal své hostitelské pověsti na úrovni také při poskytnutí prostor a pohoštění (příčemž odborníci naší akciové společnosti byli spolupřáteli) při **Luhačovických pediatrických dnech** 30. 4. až 1. 5. Ale ještě týden předtím umožnil ve svém kongresovém sále pořádání tradiční **Sekce sester**, která byla součástí 46. diabetologických dnů, jež proběhly 22. až 24. 4. v MěDK Elektra. Obdobně se v jeho opravených prostorách konalo 19. května zasedání **Monitorovacího výboru a Výboru Regionální rady regionu soudržnosti Střední Morava**, jehož se mj. zúčastnili hejtman Zlínského kraje Stanislav Mišák, jeho kolega z Olomouckého kraje Martin Tesařík a další představitelé obou krajů. Podobně posloužil Společenský dům 250 účastníkům XI. ročníku lékařského kursu Extrapyramidová onemocnění 20. až 23. května.

A stejný sál byl využit jako koncertní při 20. ročníku **Talentina 2010**, mezinárodního hudebního festivalu mladých koncertních umělců, na němž vystoupili mladí sólisté společně s Filharmonii Bohuslava Martinů Zlín hned na 2 koncertech (19. a 28. 5.). A o opakovaném natáčení (22. 4.) připravovaného televizního seriálu **Znamení koně** podrobněji příště, stejně jako o zdejší exkurzi účastníků mezinárodní konference o architektuře 20. století.

LL

Představujeme Vám

Mladého údržbáře **Jana Škrabala** mohou lázeňští hosté nejčastěji spatřit, jak odkrývá v areálu na zemi poklopy a kontroluje čerpadla či potrubí minerálních pramenů.

Foto – Marta Kozánková

Rodilý Luhačovjan nastoupil po vyučení instalatérem v SOU stavebním v Uherském Brodě v r. 1993 ke Stavomontážím v Praze. Po necelé roce, když firma propouštěla, se vrátil do rodiště, kde se jeho působištěm stal Jurkovičův dům.

Od rekonstrukce Inhalatoria, jež předcházela přeměně Jurkovičova domu v moderní wellness hotel, má údržbářskou dílnu s dalším spolupracovníkem právě v Inhalatoriu. Jeho hlavní starostí je především technická údržba pramenů, sledování stavu minerálních potrubí, která vedou téměř do všech objektů. Instalátorskou údržbu dále zajišťuje kromě Inhalatoria v Lázeňském divadle, obchůdkách i galerii

na kolonádě, rovněž ve zrekonstruované Alpské růži, bytech akciové společnosti v Zahradní a Pražské čtvrti a při větších akcích ve Společenském domě vypomáhá tamním kolegům. Ranní směnu zahajuje „rozjezdem“ Inhalatoria, tj. nahřáním bojlerů a zapnutím kompresoru, jenž pouští vzduch do inhalačních přístrojů a než začnou přicházet první hosté na procedury, zvládně údržbu, kterou nelze dělat během provozu (výměny a opravy sprchových a vanových ventilů, hadic apod.). Poté následují celý den opravy v dalších objektech Lázní. Ve střídavé odpolední směně pak řeší závady, jež aktuálně vzniknou v jednotlivých hotelích či penzionech. V případě potřeby zaskočí kolikrát i za řidiče firemního vozu, který dopravuje lázeňské hosty z nádraží. Ale nejoblíbenější (byť nejspínavější) prací je údržba pramenů, jejichž vzniklé závady zjistí sám (kontrola hladiny ve vodojemu nad Chaloupkou, kam stéká voda všech pramenů a poté je rozváděna do objektů s minerálními koupelemi) či kolega balneotechnik, a ty je potřeba okamžitě řešit, poněvadž je na nich závislý veškerý balneoprovoz Lázní. Navíc průběžně opravuje poškozená pítka, ucpané odpady u Ottovky atp. způsobené vandalismem.

S manželkou Kamilou, jež pracuje jako sanitářka v LH Palace, žijí společně s 8letým Jakubem a 5letou Terezkou v rodinném domě v Biskupicích. Ve volném čase vášnivě chalupaří v Beskydech, chodí v létě po horách a v zimě s rodinou lyžuje. **MK**

Vaří pro Vás šéfkuchař

V 1. čísle letošního roku jsme v Lázeňských listech zahájili novou rubriku o vaření a slíbili čtenářům recepty na přípravu pokrmů od šéfkuchařů našich lázeňských hotelů a restaurací. Jejich umění obdivují nejen lázeňští hosté, ale i hosté a účastníci odborných a společenských akcí, které se pořádají na půdě akciové společnosti Lázně Luhačovice.

Dnešní specialitu připravil šéfkuchař Společenského domu **Leoš Růžička**. Pro snadnou úpravu a dostupnost surovin navrhl **marinovanou vepřovou krkovičku na rozmarýnu** a jako přílohu **houbové ragú se zapечenými brambory se smetanou a špenátovým listem**.

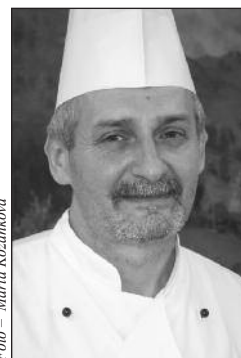

Foto – Marta Kozánková

POSTUP:

Naporcované plátky vepřové krkovičky naklepeme, osolíme a opepříme. Vložíme do mísy, poklademe snítky rozmarýny, potřeme hořčicí a asi 4 lžicemi jogurtu. Necháme přes noc marinovat v lednici. Příští den marinované plátky zprudka opečeme na rozehřátém oleji a přendáme je do pekáčku a necháme je cca 15-20 minut dojít v troubě. Mezitím nejlépe čerstvé hříbky (ale mohou být i mražené) nakrájíme a orestujeme je na másle a přidáme do výpeku od masa.

Jako přílohu připravíme syrové brambory, které nakrájíme na kolečka, vložíme je do vymazané zapékací misky, osolíme a opepříme. Přidáme rozetřený česnek, poklademe vrstvičkou listového špenátu, opět položíme vrstvu brambor a nakonec vše zalijeme smetanou a pečeme dozlatova. Můžeme podávat se zeleninovým salátem či s oblohou červené řepy, zapечenou paličkou česneku apod.

Pro zjednodušení lze vše připravit také v jednom pekáči. V tom případě na nakrájenou vrstvu osolených a okořeněných brambor poklademe osmaženou (marinovanou) krkovičku, pokryjeme ji orestovanými hříbky, znovu vrstvou brambor a nakonec vše zalijeme smetanou a naráz dopečeme.

Dobrou chuť.

re

Lázně svou koncepcí...

(Pokračování ze str. 4)

Je to autentické, není to vymyšlené či okopírované z módního časopisu.

■ **Co je na obrázcích, které budou na stěnách?**

P. R.: Aby to bylo nějakým motivem podobné, tak jsou to fotografie starých mlýnů z Mlýnské doliny v Rožnově pod Radhoštěm, kde je několik dřevěných mlýnů, které jsou staré 100-150 let. Je to architektura těch mlýnů, kol a dřevěných součástek, které jsem si byl ve skanzenu letos v dubnu vyfotit.

■ **Přiznám se, že mě fascinují kromě stropních trámů v přízemí venkovní kamenné zidky.**

P. R.: Jsou nejméně autentické. Taky je to nejstarší stavba v tomto údolí, co se zachovala.

■ **Kromě kapličky naproti.**

P. R.: Myslím ubytovací domy. Teď je vidět Jurkovičův přínos. Když sem přišel a tady to bylo všechno německé, šedivé, sem tam rakouský okr, německé nápisy a rakouské orlice, tak musel trpět a začal natírat všechno narůžovo. Teď vystupuje kontrast s Jurkovičovým domem, který už je po letech od rekonstrukce vybledlý, ale když zářil modrými, červenými prvky, tak to musel být veselý svět. Ale z jeho stavby zbylo už jen torzo – Jurkovič, Chaloupka a Jestřábí. Motiv, který to teď uzavírá, příroda a ty solitéry, každý jiný, začíná to být zajímavé. Když jsme sem přišli poprvé, tak všechny domy byly natřené „hořčicí“, bylo to vybydlené, každé dveře jiné. Kolikrát to není jen otázka finanční, ale dodržet to, aby ten dům byl tím, čím byl postaven. Po těch letech, jak to člověk srovná s jinými stavbami a jinými klienty a investicemi, to může být zajímavá zkušenost i pro lidi, kteří sem přijíždějí. Začíná to být již podle mě trochu v Čechách unikát. Vidím souvislosti s tímto domečkem, kde vidím symbol těch věcí, jak na to hledět. To není věc designérská, tedy vybrat pěknou záclonu nebo tak, je to spíš řemeslo, dobří dodavatelé atd., všechno se dnes dá za peníze a čas udělat. Ale podle mě je důležitá koncepce, kterou je třeba dodržovat a dotahovat.

M. Z.: Každý objekt, který jsme realizovali, má za sebou, když si na to člověk vzpomene, nějaký příběh. Jsou to asi jediné lázně, kde je tolik architektonických stylů, tím, jak se tu vystřídalo tolik výrazných architektů, tak je to zajímavé vě. těchto původních domečků. Není to velké, ale o to je to zajímavější.

Marta KOZÁNKOVÁ

ČESKÁ PODNIKATELSKÁ POJIŠŤOVNA, A. S.
VIENNA INSURANCE GROUP

Otevřeli jsme pro Vás novou kancelář v Luhačovicích

Naleznete nás na ulici Masarykova 287,
763 26 Luhačovice, v blízkosti městského úřadu.
Kontakt: Denisa Stojaspalová,
Tel: 773 279 570
E-mail: stojaspalova.cpp@seznam.cz

Nabízíme tyto produkty: povinné ručení a havarijní pojištění, úrazové pojištění, majetkové pojištění, životní pojištění, pojištění podnikatelů, cestovní pojištění, penzijní připojištění, stavební spoření.

Nyní výjimečná sleva 70% na povinné ručení do 25. 6. 2010
Těšíme se na Vaši návštěvu

Nejprodávanejší

**Knihkupectví
Blanky Lekešové
Masarykova 185, Luhačovice**

Beletrie

1. D. Brown - Ztracený symbol
2. W. Smith - Kopí osudu
3. R. Boloňo - Divocí detektivové

Populární naučná literatura

1. Z. Jordánová - Poznej svůj cíl
2. D. Miguel Ruiz - Pátá dohoda
3. K. Tepperwein - Tvůj život jako mistrovské dílo

Literatura pro mládež

1. L. J. Smith - Upíří deníky - Temné shledání
2. D. H. Muellerová - Nové hříbátko
3. R. M. Schröder - Bratrstvo svatého hrálu - Do posledního dechu

Poděkování

K Vánocím jsem dostala od synů poukaz do Lázní Luhačovice, který jsem si vybrala v únoru. Byla jsem ubytována v pohodlném hotelu Palace, kde mě překvapilo vřelá a profesionální chování zaměstnanců. Děkuji všem a zvláště obsluhujícímu personálu a kuchařům.

Hana Huňáčková, Jaroměř

Předprodej vstupenek

CA Luhanka
Lázeňské divadlo - v den programu od 18 hod.

Muzeum Luhačovického Zálesí

MěDK Elektra - otevřeno denně 9-12, 13-17 hod. (kromě pondělí)

Kulturní program

Lázeňské divadlo

zač. v 19.30

st 2. 6. Koncert žáků ZUŠ Luhačovice, taneční obor

pá 4. 6. Když už člověk jednou je... aneb Autosalon J. Wericha - Městské divadlo Zlín (19 hod.)

út 8. 6. V rytmu flamenca - Umělecký taneční soubor Andalucia z Bratislavy

pá 11. 6. Koncert žáků ZUŠ Luhačovice, hudební obor

so 12. 6. Zahájení letní divadelní sezony Na útěku, hrají: J. Štěpánková a Z. Adamovská.

st 23. 6. Koncert L. Kernidla s dcerou Terezou

pá 25. 6. Koncert žáků ZUŠ Luhačovice, hudební obor

LH Palace - kavárna

přednáška, zač. v 19.30

čt 24. 6. MUDr. J. Cimický - Čas a lidé, které jsem potkal

Kolonádní koncerty

Lázeňské náměstí, zač. v 16 hod.

so 5. 6. Cantate - přehlídka duchov. písní

ne 6. 6. Dechová hudba Javorinka

st 9. 6. Vojenská hudba Olomouc

ne 13. 6. Holandský orchestr Nardinc and Friends

st 16. 6. Old Time Band Funny Fellows z Bratislavy

pá 18. 6. Vystoupení dětských folklorních souborů - Kunovské léto

ne 20. 6. Dívčí saxofonový orchestr z Luhačovic

út 22. 6. Hudba Hradní stráže a Policie ČR s ukázkou programu čestné jednotky Hradní stráže (15 hod.)

ne 27. 6. Dívčí pěvecký sbor SPŠ Kroměříž

Společenský dům

přednášky, zač. v 15 hod.

čt 10. 6. a st 23. 6. Přírodní produkty z ALOE VERA - Z. Topolářová

Hala Vincentka

17. - 27. 6. Výstava maturitních prací SOŠ Luhačovice

28. 6. - 11. 7. Dvě strany jedné mince výstava fotografií E. Banetkové

Taneční večery

Společenský dům vinárna Domino každou so od 19 hod. hraje Record

Knihovna

LH Palace po, st, čt 13-15 hod.

MěDK Elektra

st 9. 6. Tetičky z Radějova - ochotníci TJ Sokol Staré Město - kinosál, zač. v 19.30 sál Rondo, zač. 19.30

po 21. 6. Květy paní operety - sólisté Slezského divadla Opava

Taneční večery s dechovkou
zač. v 19 hod.

pá 4. 6. Boršičanka

čt 17. 6. Hradčovjanka

pá 18. 6. Eva a Vašek

Kino Elektra

zač. v 19.30

úterý 1. 6.

Ženy v pokušení (ČR)

pátek 4. 6.

Doktor od Jezera hrochů (ČR)

sobota 5. 6.

Julie a Julia (USA, s tit.)

úterý 8. 6.

Nine (USA, It., s tit.)

čtvrtek 10. 6.

Ženy v pokušení (ČR)

pátek 11. 6. v 17 hod.

Dešťová víla (ČR)

sobota 12. 6.

Oko nad Prahou (ČR)

úterý 15. 6.

Doktor od Jezera hrochů (ČR)

čtvrtek 17. 6.

Kawasakiho růže (ČR)

sobota 19. 6.

Muži v říji (ČR)

úterý 22. 6.

Ženy v pokušení (ČR)

středa 23. 6.

Mamas & Papas (ČR)

pátek 25. 6. v 17 hod.

Zataženo, občas trakaře (USA, anim.)

sobota 26. 6.

Uživej si, co to jde (USA, Fr., s tit.)

úterý 29. 6.

Doktor od Jezera hrochů (ČR)

středa 30. 6.

Alenka v říši divů (USA)

Galerie Elektra

1. - 30. 6. F. Kubina - olejomalby

Objednávka předplatného

Lázeňské listy – Luhačovice

V roce 2010 vyjde ještě 5 čísel, tj. celkem 38 Kč

Na základě vyplněné objednávky Vám bude zaslána poštovní poukázka k úhradě, poštovné hradí vydavatel

Předplacené výtisky dodávejte na adresu: _____ Od čísla: _____

Jméno a příjmení: _____

Ulice, číslo domu _____

Obec, město + PSČ _____

Vyplněnou objednávku zasílejte laskavě na adresu redakce:

Lázeňské listy – Luhačovice
Lázeňské nám. 436, 763 26 Luhačovice

LUHANKA Luhačovická cestovní a informační agentura

Nabídka polodenních zájezdů – červen

Baťův kanál

Dvouhodinová plavba po Baťově kanálu. Degustace moravských vín ve vinném sklípku.
 Plná cena i seniři 380 Kč, bez ochutnávky 360 Kč

středa 2. 6., 9. 6., 16. 6., 23. 6. a 30. 6.

Vizovice

Návštěva výroby Vizovického pečiva a prohlídka barokního zámku se sbírkou porcelánu a obrazů. Exkurze v lihovaru R. Jelínka s ochutnávkou, možnost nákupu v podnikové prodejně.
 Plná cena 330 Kč, bez ochutnávky a seniři 310 Kč, seniři bez ochutnávky 290 Kč

čtvrtek 3. 6., 10. 6., 17. 6. a 24. 6.

Rožnov pod Radhoštěm

Pohankový výlet do Valašského muzea v přírodě s tradičními technologiemi mletí pohanky, možnost jejího nákupu. Exkurze ve výrobně dekorativních svíček s možností nákupu.
 Plná cena i seniři 330 Kč

pátek 4. 6.

Kroměříž

Návštěva města nazývaného Hanácké Atény s památkami UNESCO. Prohlídka Arcibiskupských zámeckých sklepů s výkladem a ochutnávkou nebo návštěva Arcibiskupského zámku, volný čas – muzea nebo posezení v kavárně.
 Cena s návštěvou vinných sklepů 330 Kč, bez ochutnávky 290 Kč, s návštěvou zámku 380 Kč, seniři 360 Kč

NÁŠ TIP

sobota 5. 6. a 19. 6.

Uherský Ostroh

Výroba lidových krojů moravského Slovácka. Ukázka zdobení kraslic. Návštěva vinného sklípku s výkladem a ochutnávkou.
 Plná cena i seniři 350 Kč, bez ochutnávky 320 Kč

pátek 11. 6. a 25. 6.

Tupesy, Buchlovice, Velehrad

Prohlídka Muzea tupeské keramiky a majolikové dílny. Prohlídka barokního zámku a zámeckého parku. Bazilika na Velehradě – poutní místo spojené s cyrilometodějskou tradicí.
 Plná cena 380 Kč, seniři 360 Kč

sobota 12. 6. a 19. 6.

Strání, Vlčnov

Exkurze v umělecké sklárně ve Strání-Květná. Prohlídka muzea lidových pálenic ve Vlčnově. Ochutnávka vína ve vinném sklípku.
 Plná cena 350 Kč, bez ochutnávky a seniři 330 Kč, seniři bez ochutnávky 310 Kč

pátek 18. 6.

Odjezdy: 12.10 CA Luhanka, 12.15 hotel Praha, 12.20 hotely Pohoda, Ogar, Adamantino, Fontána. Předpokládaný návrat: 17.45 hod.

Informace a objednávky: LUHANKA, nám. 28. října 441, 763 26 Luhačovice, e-mail: luhanka@lazneluhacovice.cz, www.lazneluhacovice.cz/luhanka tel. 577 681 103, fax 577 131 337, otevřeno denně: 9-12, 13-17 hod.

HLEDÁME ZAMĚSTNANCE

Lázně Luhačovice, a. s., přijmou zaměstnance na pozici:

KUCHAR / KUCHARKA

vyučen v oboru, s praxí min. 3 roky, zkušenost, samostatnost a profesionální dovednost.

ČÍŠNÍK / SERVÍRKA

vyučen v oboru, příp. úplné střední odborné vzdělání v oboru gastronomie nebo hotelnictví, znalost cizích jazyků (N, A), praxe v oboru vítána.

ODBOBNÝ TECHNIK - VŠ vzdělání v oboru strojírenském, elektrotechnickém, praxe v oboru min. 5 let, orientace ve smluvních podmínkách.

Nabízíme:

pracovní pozici v prestižním lázeňském hotelu, smluvní mzdy, možnost ubytování, podporu profesního růstu.

Přihlášky s profesním životopisem očekáváme do 7. června 2010

Kontakt:

L. Pavlišťík, personální manažer, tel.: 577 682 204, e-mail: pavlistik@lazneluhacovice

Vinárna Pod Lěštim

otevřeno ÚTERÝ až SOBOTA od 18 hod. do 23 hod.

CIMBÁLOVÁ MUZIKA

každé ÚTERÝ A PÁTEK od 19:00 hod. / tel. 577 132 379

OPRAVNA ČERP ADEL

generální opravy

do kotelen a vodáren

průmyslových i pro domácnosti vč. ponorných

Staré Město, Nová čtvrť 1250, tel. 572 543 087, 602 749 377

POMŮCKY: ELIS., DN, MATS, ELIVA.	OBYVATEL ETIOPIE	1. DÍL TAJENKY	99 (ŘÍMSKY)	THAJSKO	●	RŮZNO-BARVEVNĚ	POŠILAT POŠTOU	SLEPIČÍ SLABIKA	UPRAVIT VÁLENÍM	LESNÍ PLOD	●	VÝSKOT	ZKRATKA LIDOVÝCH NOVIN	3. DÍL TAJENKY	OBYVATEL HAVAJE
ŘECKÉ ÚZEMÍ					●								KRAVÁL		
VYTĚKATI													KOČKOVITÁ ŠELMA ITALSKÝ VÍTR		
INICIÁLY HERCE KRAJÍČKA			DVIH					POZDRAV VODÁKŮ					ZKRATKA NA RECEPTU		
OBCHODNÍ AKADEMIE			CIZÍ MUŽ. JMÉNO EGYPTSKÁ ARAB. REP.					JMÉNO PAPOUŠKA JAPONSKÁ MĚNA					ZNAČKA RADIA VĚTRÍK		
SPOR				2. DÍL TAJENKY ŠACHOVÁ FIGURA									PYTEL ČASOVÉ ÚDAJE		
●	HARMONIE DLOUHÁ PŘÍHRA				●			ŘECKÉ SIDLO ŠPÍNA					SHLUK LIDÍ POLEV. ZAVÁRKA		KUJNÝ NEROST
DRUH MOTORKY (LIDOVÉ)								STARÉ ZÁJMENO SPZ SOKOLOVA			MRAŽENÝ POKRM				
MLUVNIC. SPOJKA			MEDIKAMENT						CHOD KONĚ					PŘITAKÁNÍ	
ŠPANĚL. SOUHLAS			OBSAH ZLATA V MINCI						BROUŠENÝ PYRIT					ZKRATKA ELEKTRON-VOLTU	

Tajenka ze 2. čísla Lázeňských listů: **Hezká žena si vždy najde svádivé povolání.** Za její správné vylúštení zasíláme malou odměnu **Mile Dyuterové z Brna.**
 Znění dnešní tajenky nám zasílejte na korespondenčním listku (nebo vhodně laskavě do naší redakční schránky na budově ředitelství) nejpozději do **15. června 2010.**
 Vylosovaný výherce od nás dostane hezkou knížku a všechny správné odpovědi postoupí do závěrečného slosování na konci roku 2010. Šťastnému výherci poskytnou Lázně Luhačovice, a. s., týdenní pobyt pro 2 osoby zdarma. Příští číslo vyjde **24. června 2010.**

Zahájení hlavní lázeňské sezony – Otevírání pramenů

7. – 9. května 2010

PÁTEK

Slavnostní otevření cyklostezky mezi Luhačovicemi a Biskupicemi

Moravským chodníčkem za slovenskou písničkou – Helena Jurasová (zpěv) a bratři Wimmerovi – hala Vincentka

SOBOTA

Zálesanka s pozvánkou

Jarmark byl lákadlem

Historická vozidla, bicykly i flašinetář

Secesní fotoateliér i Camera obscura

Na promenádě před 100 lety – módní přehlídka Luhačovický okrašlovací spolek Calma

Na promenádě dnes... Dixieland Band Jazzzubs

Lázeňská módní abeceda – výstava v hale Vincentky

NEDĚLE

Po bohoslužbě začalo svěcení jednotlivých pramenů P. Hubertem Wójcikem: sv. Josefa, Ottovky, Dr. Šťastného, zastavení u sv. Cyrila a Metoděje na Jurkovičově domě, Vincenty a závěr u kaple sv. Alžběty

Nedělní program zahájili představitelé kraje, města a Lázní

Kostel Sv. Rodiny – koncert ZUŠ a Smišeného pěveckého sboru Leoše Janáčka Luhačovice

Návrat k tradicím – folklorní soubory Malé Zálesí Luhačovice, Kornička z Trenčína, Dolina ze Starého Města a Portáš z Jasenné